

MARGRETHEDIGET

Forsvarsværk eller færdselskontrol?

Spærring på tværs af Hærvejen

Omtrent midt i Jylland ligger resterne af en over 300 meter lang vold fra jernalderen. Den er placeret på strækningen mellem Trilbjerg i øst og det markante Tranebjerg i vest. Spærringen er rettet mod syd og har oprindeligt været en vold med en voldgrav foran. Volden har været mindst halvanden meter høj og der har formentlig været opført en træpalisade på voldens top. Voldgraven langs sydsiden af volden har været op til to meter dyb. Til sammen har vold og voldgrav herved udgjort en meget markant spærring. Befæstningsanlægget har spærret den vigtigste naturlige færdselsrute op gennem Jylland på det smalle landstykke mellem Jyllands største åsystemer, Gudenåen og Skjern Å.

Et værn mod fremmede

Margrethediget kan have markeret grænsen for et høvdingedømme - og kan samtidig have haft en forsvarsmæssig funktion. Voldanlægget kan også være opført for at kunne kontrollere den vigtige færdselsrute op gennem Jylland, Hærvejen.

Hvilken Margrethe har lagt navn til volden?

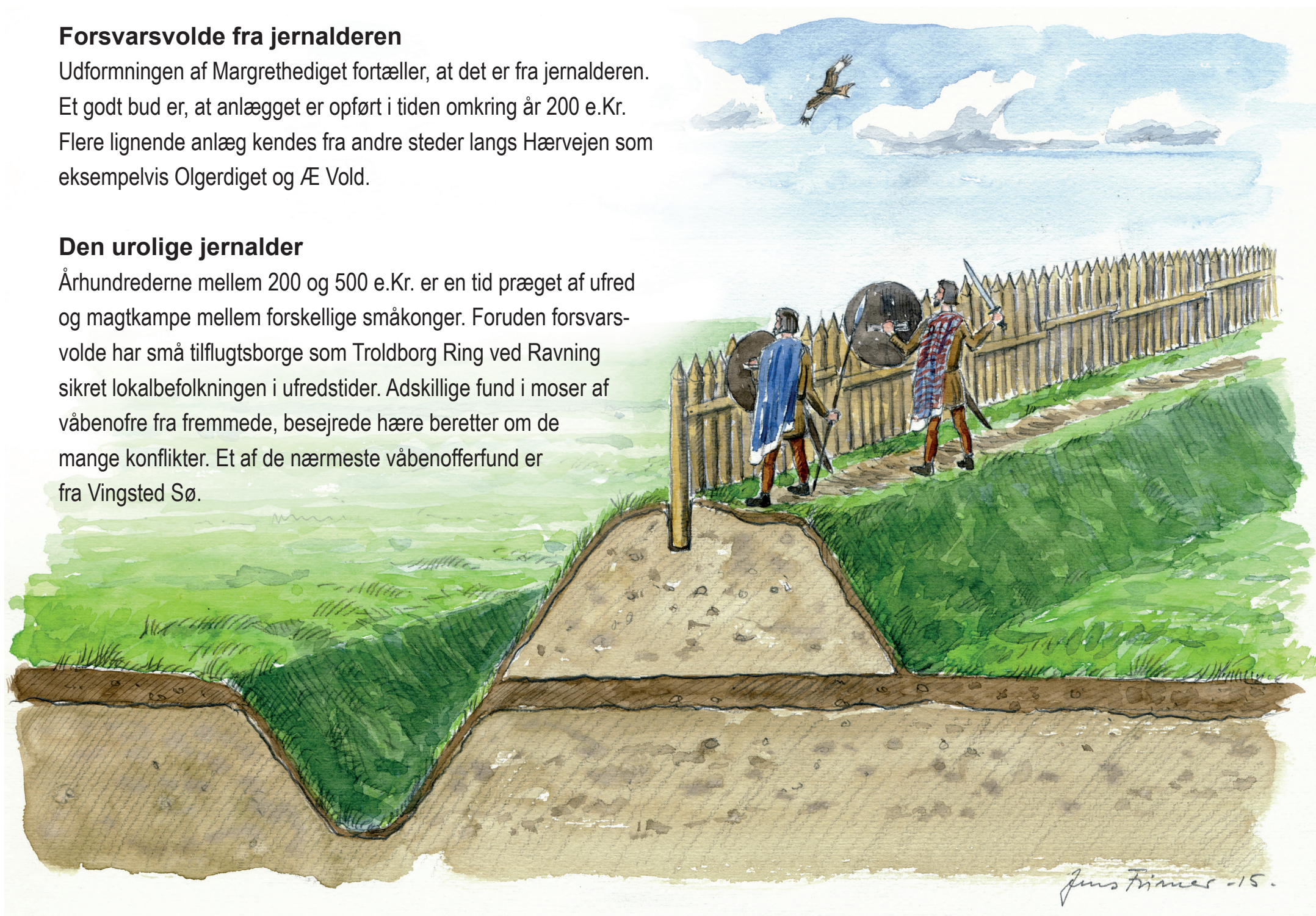
Det er muligvis kong Erik Klippings mor, Margrethe Sprænghest, der senere har lagt navn til voldanlægget.

Forsvarsvolde fra jernalderen

Udformningen af Margrethediget fortæller, at det er fra jernalderen. Et godt bud er, at anlægget er opført i tiden omkring år 200 e.Kr. Flere lignende anlæg kendes fra andre steder langs Hærvejen som eksempelvis Olgerdiget og Æ Vold.

Den urolige jernalder

Århundrederne mellem 200 og 500 e.Kr. er en tid præget af ufred og magtkampe mellem forskellige småkonger. Foruden forsvarsvolde har små tilflugtsborge som Troldborg Ring ved Ravnng sikret lokalbefolkningen i ufredstider. Adskillige fund i moser af våbenofre fra fremmede, besejrede hære beretter om de mange konflikter. Et af de nærmeste våbenofferfund er fra Vingsted Sø.

KULTURHISTORIEN